

Talepapir

4. november 2016

Det talte ord gælder

Samråd om vagtselskabet Alliance Security Services

Indledende bemærkninger

- Tak for invitationen til dette samråd om vagtselskabet Alliance Security Services i relation til statens vagtaftale.
- Jeg har forud for samrådet besvaret udvalgets spørgsmål om statens anvendelse af vagtselskabet Alliance Security Services.
- Der er stillet to samrådsspørgsmål. Jeg tillader mig at besvare spørgsmålene i sammenhæng.
- Jeg er blevet bedt om at redegøre for, hvordan selskabets overenskomst med Krifa, som ifølge spørgeren er mindre gunstig end den mest repræsentative overenskomst på området, lever op til arbejdsklausulen i statens vagtaftale.
- Udvalget har endvidere bedt mig forklare, hvordan væsentligt dårligere løn- og arbejdsforhold på vagtopgaver udført hos Moderniseringsstyrelsen af Alliance Security Services stemmer overens med formålet med arbejdsklausuler.
- Hertil er jeg også blevet spurgt, hvad baggrunden er for, at Moderniseringsstyrelsen vælger at bidrage til unfair konkurrence mellem vagtfirmaerne og social dumping.
- Jeg vil indledningsvist understrege, at jeg i min egenskab af finansminister er ansvarlig for statens indkøbspolitik og Statens Indkøbsprogram, herunder statens vagtaftale. Det er derfor med dette udgangspunkt, at jeg besvarer samrådsspørgsmålene.
- Jeg er ikke ansvarlig for reglerne om forholdet mellem arbejdsgivere og arbejdstagere i den private sektor og heller ikke for de gene-

relle regler om arbejdsklausuler, der hører under beskæftigelsesministeren.

- Jeg er heller ikke ansvarlig for de gældende udbudsregler.
- Jeg vil derfor på bedste vis forsøge at besvare spørgsmålene hovedsageligt relateret til det, jeg er ansvarlig for, og jeg vil henvise til de relevante ministre, hvis der er spørgsmål, der vedrører andre ministerområder.

Moderniseringsstyrelsens egen vagtaftale

- Efter disse indledende bemærkninger vil jeg for overblikkets skyld først redegøre for sagens fakta.
- Jeg vil starte med at kommentere på, at det i spørgsmålene og i pressen er blevet fremstillet sådan, at Alliance Security Services udfører vagtopgaver for Moderniseringsstyrelsen. Det er ikke korrekt.
- Som jeg redegjorde for i det skriftlige svar, er der tale om, at Moderniseringsstyrelsen har udbudt og indgået en fællesstatslig rammeaftale for vagtydelser, som trådte i kraft 1. januar 2016, hvor Alliance Security Services er én blandt flere leverandører.
- De enkelte statslige institutioner indgår selv konkrete aftaler om levering af vagtydelser. Aftalerne indgås efter såkaldte miniudbud blandt leverandørerne på rammeaftalen.
- Hvad angår Moderniseringsstyrelsens egen vagtordning, er det ikke Alliance Security System, der er leverandør. Dette skyldes, at Alliance Security Services ikke vandt Moderniseringsstyrelsens miniudbud.
- Moderniseringsstyrelsens leverandør er virksomheden Sikringsvagten, som leverer vagtydelser til Statens It, Moderniseringsstyrelsen, Digitaliseringsstyrelsen og Statens Administrations lokationer. G4S leverer vagtydelser til Finansministeriets departement.

Moderniseringsstyrelsens rammeaftale

- Generelt for Moderniseringsstyrelsens fællesstatslige rammeaftaler gælder en arbejdsklausul og en række andre krav vedrørende arbejdsforhold for ansatte hos leverandører og underleverandører.
- Leverandører og underleverandører skal bl.a. overholde regler om grundlæggende arbejdstagerrettigheder. Det betyder, at de leverede ydelser ikke må være produceret i strid med bestemmelserne i en række ILO-konventioner om blandt andet tvangsarbejde og urimelig aflønning og arbejdstider.
- Rammeaftalen indeholder også bestemmelser om, at gældende lovgivning for medarbejdere om blandt andet ansættelsesbeviser og opholds- og arbejdstilladelser skal være overholdt.
- Hvis en leverandør ikke opfylder kravene i vagtaftalen, vil det være en misligholdelse. Hvordan dette konkret håndteres, vil jeg vende tilbage til.

Arbejdsklausulen og Krifas overenskomst

- Jeg vil nu gå videre til spørgsmålet om, hvorvidt løn- og arbejdsforholdene hos Alliance Security Services, der har indgået overenskomst med Krifa, lever op til arbejdsklausulen.
- Ifølge spørgeren, er Krifas overenskomst tydeligvis mindre gunstig end det, spørgeren anser for den mest repræsentative overenskomst på området.
- Først vil jeg gerne gøre opmærksom på, at der ikke lovligt kan stilles krav om, at leverandører til det offentlige har tegnet en kollektiv overenskomst.
- Det vil være i strid med blandt andet ligebehandlingsprincippet i udbudsreglerne, som har til formål at sikre en effektiv konkurrence blandt virksomheder på lige vilkår.
- Moderniseringsstyrelsen har derfor ikke stillet krav om, at leverandørerne på vagtaftalen skal have indgået en overenskomst.

- I henhold til Beskæftigelsesministeriets cirkulære om arbejdsklausuler, er der i vagtaftalen indsat en arbejdsklausul, der betyder, at ansatte hos leverandører og underleverandører skal sikres løn, arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art i henhold til den mest repræsentative overenskomst på det pågældende område.
- Hvad vil det så sige, at løn- og arbejdsvilkår ikke må være mindre gunstige end det, der følger af den mest repræsentative overenskomst?
- Der er i denne sag blevet omtalt to overenskomster, hvor Krifas er den ene af de to. Den anden går jeg ud fra er VSL's, altså Vagt- og Sikkerhedsfunktionærernes Landssammenslutning.
- Der er tale om to forskellige typer overenskomster, og det har betydning for en sammenligning.
- Krifas overenskomst er en såkaldt mindstelønsoverenskomst, mens VSL's overenskomst er en såkaldt normallønsoverenskomst.
- I en mindstelønsoverenskomst er der fastsat et mindsteniveau for lønnen. Den endelige løn forhandles herefter på det konkrete arbejdssted, eksempelvis på baggrund af erfaring, uddannelse og andre forhold.
- VSL's overenskomst er en normallønsoverenskomst, hvor lønsatser og lønstigninger er aftalt ved de centrale overenskomstforhandlinger, og arbejdstagerne kender deres løn for overenskomstperioden.
- Det betyder, at man ikke umiddelbart kan sammenligne forholdene alene på grundlag af det, der står i overenskomsterne.
- Og det er i øvrigt heller ikke afgørende ved vurderingen af, om arbejdsklausulen er opfyldt.

- Det afgørende er de konkrete løn- og arbejdsvilkår for de medarbejdere, der udfører arbejde i henhold til de kontrakter, der er indgået på grundlag af rammekontrakten.
- Det betyder, at vurderingen af virksomhedens opfyldelse af arbejdsklausulen i vagtaftalen skal ske ved at sammenligne faktiske løn- og arbejdsvilkår hos vagtmedarbejdere, der udfører opgaver på statens vagtaftale, med vilkårene i den mest repræsentative overenskomst.

Bestemmelserne om misligholdelse i vagtaftalerne

- Jeg vil derfor bevæge mig videre til spørgsmålet om, hvorvidt Alliance Securitys løn- og arbejdsforhold i forbindelse med vagtopgaver under Moderniseringsstyrelsens rammeaftale lever op til arbejdsklausulen, og hvad Moderniseringsstyrelsen gør i den konkrete sag.
- Først og fremmest må det være forventningen til vores leverandører, at de lever op til de krav, som de har skrevet under på. Et godt samarbejde bygger på, at både ordregiver og leverandører overholder deres forpligtigelser.
- Men der kan naturligvis opstå behov for at kontrollere dette.
- De enkelte institutioner indgår selv konkrete aftaler med en leverandør på vagtaftalen inden for vagtaftalens rammer. Disse såkaldte leveringsaftaler giver de enkelte statslige institutioner mulighed for at kontrollere leverandørens opfyldelse af de stillede krav, fx ved kontrol af lønudbetalinger og indberetninger til SKAT.
- Kontrollen med, at leverandørerne på vagtaftalen efterlever selve rammeaftalen varetages af Moderniseringsstyrelsen.
- Moderniseringsstyrelsen kan i henhold til rammeaftalen anvende en række misligholdelsesbestemmelser, hvis aftalen ikke efterleves. Det kan fx ske i tilfælde af gentagen misligholdelse af leveringsaftaler med de enkelte institutioner, der er indgået på grundlag af vagtaftalen.

- Opfylder en leverandør ikke de stillede krav, kan det ifølge vagtaftalen, de konkrete leveringsaftaler og dansk rets almindelige regler få en række konsekvenser for leverandøren.
- På baggrund af en konkret misligholdelse kan leverandørerne blive opkrævet bod blandt andet ved manglende overholdelse af krav om løn og arbejdsvilkår.
- Endelig kan den enkelte leveringsaftale og i yderste konsekvens rammeaftalen blive ophævet.
- Kontraktens bestemmelser om misligholdelse vedrører alene konkrete opgaver i henhold til rammeaftalen og de konkrete leveringsaftaler – og ikke opgaver hos andre af Alliance Security Services kunder.
- I denne sag kan vurderingen af virksomhedens opfyldelse af arbejdsklausulen altså alene relatere sig til vagtaftalen i Statens Indkøbsprogram.
- Som jeg bemærkede før, skal der ske en *konkret* vurdering af, hvorvidt de faktiske løn- og arbejdsvilkår for den *konkrete* opgave lever op til arbejdsklausulen.

De konkrete forhold hos Alliance Security Systems

- Om de konkrete forhold vedrørende Alliance Security Service vil jeg først nævne, at Moderniseringsstyrelsen ikke har fået henvendelser fra statslige kunder, der har givet grundlag for en formodning om, at arbejdsklausulen ikke har været overholdt siden aftalens ikrafttræden.
- Der har imidlertid været omtale i pressen vedrørende den pågældende virksomhed og dens overholdelse af arbejdsklausulen, og det er jo det, der er baggrunden for samrådet.
- Endvidere har VSL henvendt sig til Moderniseringsstyrelsen om sagen.

- Kristelig Arbejdsgiverforening har ligeledes forud for dette samråd henvendt sig om sagen.
- I omtalen af sagen er det dog ikke klart, hvorvidt de konkrete eksempler på lønudbetalinger vedrører vagtmedarbejdere, der har udført opgaver på statens vagtaftale.
- Og det er som nævnt netop afgørende for, om der er sket brud på arbejdsklausulen.
- Moderniseringsstyrelsen vil derfor indlede en dialog med Alliance Security Services om deres opfyldelse af arbejdsklausulens krav på baggrund af de oplysninger, som er kommet frem.
- På den baggrund vil Moderniseringsstyrelsen tage stilling til, om der er grundlag for at foretage yderligere i forhold til Alliance Security Services løn- og arbejdsvilkår, som tilbydes for opgaver udført på vagtaftalen.
- Såfremt der måtte være behov for at afklare forholdene hos virksomheden nærmere, har Moderniseringsstyrelsen mulighed for at søge oplysninger hos virksomheden.
- Til brug for vurderingen af om arbejdsklausulen er overholdt, kan Moderniseringsstyrelsen desuden søge rådgivning hos de relevante arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationer.

Afslutning

- Afslutningsvis vil jeg gerne opsummere mit svar.
- Først synes jeg, vi skal huske på, hvad formålet er med arbejdsklausuler. Nemlig at sikre at ansatte, der arbejder i virksomheder, som udfører arbejde for det offentlige, har rimelige løn- og arbejdsvilkår i forbindelse med udførelsen af den pågældende opgave.
- Men i denne sag, mener jeg ikke, at man kan tale om unfair konkurrence og en manglende overholdelse af arbejdsklausulen, alene

ud fra den forudsætning, at virksomheden har tegnet overenskomst med Krifa.

- Vurderingen af, hvornår løn- og arbejdsvilkår lever op til den mest repræsentative overenskomst må ske på baggrund af de konkrete løn og de arbejdsvilkår, som tilbydes de ansatte, der udfører den konkrete opgave.
- Som nævnt vil Moderniseringsstyrelsen nu vurdere, om der er grundlag for at slå fast, at virksomheden ikke overholder arbejdsklausulen i vagtaftalen under Statens Indkøbsprogram.
- Og derfor er jeg betrygget i, at Moderniseringsstyrelsen anvender de håndtag, som er til rådighed i kontrakten
- Afslutningsvis vil jeg gerne afvise påstanden om, at Moderniseringsstyrelsen bidrager til unfair konkurrence og social dumping.
- Det er ingen hemmelighed, at jeg mener, at det er helt afgørende, at det offentligt køber fornuftigt ind, og at indkøbet skal være effektivt, så vi får mest for skattekrone.
- Men den ambition står ikke i vejen for, at indkøbet foregår på lovlige og ordentlige vilkår. Og det gælder selvfølgelig også statens indkøbsaftaler.

Afsluttende ekstra talepunkt om Alliances opsigelse af Krifa-overenskomst

- Jeg vil afslutte med at sige, at jeg netop er blevet oplyst af Krifa, at Krifa har opsagt sine overenskomster med Kristelig Arbejdsgiverforening fra september 2017.
- Det er denne overenskomst, som Alliance Security Services i dag er dækket af.
- De konkrete forhold bag opsigelsen kender jeg ikke, da jeg først er blevet oplyst herom her til formiddag.

- I min besvarelse af spørgsmålet vil jeg dog fortsat ligge til grund, at Alliance Security Services frem til september 2017 har overenskomst med Krifa.
- Hvad Alliance Security Services herefter vil gøre, ved jeg af gode grunde ikke.
- Som jeg har nævnt, så vil Moderniseringsstyrelsen undersøge forholdene omkring Alliance nærmere, og her vil det forhold, at Krifa har opsagt overenskomsten selvfølgelig indgå.